



Справа № 405/4178/15-а
2-а/405/205/15

ПОСТАНОВА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

12.11.2015 року Ленінський районний суд м. Кіровограда у складі:

головуючого судді Плохотніченко Л.І.

при секретарі Волошиній І.С.

за участю представника позивача **Лінчевського Д.Ю.**

розглянувши у відкритому судовому засіданні у м. Кіровограді об'єднану в одне провадження справу за адміністративним позовом фізичної особи - підприємця ОСОБА_1 до виконавчого комітету Кіровоградської міської ради, Секретаря Кіровоградської міської ради Марковського Івана Івановича про визнання протиправним та скасування рішення виконавчого комітету Кіровоградської міської ради, розпорядження секретаря Кіровоградської міської ради, зобов'язання утриматися від вчинення певних дій та зобов'язання вчинити певні дії та адміністративним позовом фізичної особи-підприємця ОСОБА_1 до управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради, Кіровоградського комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення «Міськсвітло», Секретаря Кіровоградської міської ради Марковського Івана Івановича про визнання протиправною бездіяльність, визнання відсутності компетенції (повноважень) суб'єкта владних повноважень та зобов'язання вчинити певні дії

В С Т А Н О В И В:

Позивач звернулася в Ленінський районний суд м. Кіровограда з позовом до виконавчого комітету Кіровоградської міської ради та Секретаря Кіровоградської міської ради Марковського Івана Івановича про визнання протиправним та скасування рішення виконавчого комітету Кіровоградської міської ради, розпорядження секретаря Кіровоградської міської ради, зобов'язання утриматися від вчинення певних дій та зобов'язання вчинити певні дії, в обґрунтування якого вказала, що згідно з рішенням відповідача -1 від 07.05.2015 року № 267 «Про надання дозволів на розміщення зовнішньої реклами фізичній особі - підприємцю ОСОБА_1», фізичній особі - підприємцю ОСОБА_1 було надано дозвіл на розміщення зовнішньої реклами односторонніх рекламних щитів розміром 3,0*6,0*0,299 м на розі вул. Героїв Сталінграда та вул. Космонавта Попова, з боку автостоянки, а також на розі вул. Жовтневої Революції та вул. Габдрахманова, з боку супермаркету «АТБ», двосторонніх рекламних щитів 3,0*6,0*0,299 м по вул. 50 років Жовтня, біля будинку № 19. По Просп. Правди, з боку меблевого салону «МаксиДом», по вул. Героїв Сталінграда, з боку заводу «Радій», на розі вул. Героїв Сталінграда та вул. Курганної; двох двосторонніх рекламних щитів у вигляді Т - подібної конструкції габаритними розмірами 12,706*0,840 м на розподільчій смузі по вул. маршала Конєва,

напроти супермаркету «Велмарт» та на розі вул. Маршала Конєва та вул. Пацаєва на розподільчій смузі.

12 травня 2015 року відповідачем - 1 прийнято рішення № 275 «Про визнання таким, що втратило чинність, рішення виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 07 травня 2015 року № 267 «Про надання дозволів на розміщення зовнішньої реклами фізичній особі - підприємцю ОСОБА_1», а 05.06.2015 року відповідачем - 2 було підписано розпорядження «Про демонтаж рекламних засобів».

За письмовим клопотанням представника позивача - адвоката Лінчевського Д.Ю. про об'єднання з вказаною справою справи за адміністративним позовом фізичної особи - підприємця ОСОБА_1 до управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради та Кіровоградського комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення «Міськвітло», ухвалою суду від 09.07.2015 року вказані справи було об'єднано в одне провадження.

Відповідно до позову ОСОБА_1 до управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради - відповідач -1 та Кіровоградського комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення «Міськвітло» - відповідач - 2, позивач зазначила, що 23.10.2014 року між нею та відповідачем -1 укладено договір № 4818 щодо надання в тимчасове користування місць, які перебувають в комунальній власності (для розташування рекламних засобів) та їй було надано у тимчасове користування місце для розташування рекламних засобів на розі вул. Маршала Конєва та вул. Пацаєва на розподільчій смузі. 24.10.2014 року між нею та відповідачем -1 було укладено договори №№ 4819, 4820, 4821, 4822, 4823, 4824 та 4825 щодо надання в тимчасове користування місць, які перебувають в комунальній власності, згідно з якими їй надано у тимчасове користування місця для розташування рекламних засобів за такими адресами у м. Кіровограда:

- на розподільчій смузі по вул. Маршала Конєва, напроти супермаркету «Велмарт»;
- по вул. Героїв Сталінграду, з боку заводу «Радій»;
- по вул. 50 років Жовтня, біля буд. 19-а;
- по просп. Правди з боку меблевого салону «МаксиДом»;
- на розі вул. Жовтневої Революції та Габдрахманова (з боку супермаркету «АТБ»);
- на розі вул. К. Попова та Г. Сталінграду (з боку автостоянки);
- на розі вул. Героїв Сталінграду та Курганної.

На підставі вказаних вище договорів, відповідачем - 1 позивачу було видано по два примірники дозволу на кожен адресу місця розташування рекламних засобів, які в подальшому позивачем погоджені з усіма органами, визначеними відповідачем -1.

Після погодження примірників дозволів з відповідними органами, 21.01.2015 року позивачем дані дозволи передано разом із заявами робочому органу, проте рішення № 267 «Про надання дозволів на розміщення зовнішньої реклами фізичній особі - підприємцю ОСОБА_1» виконавчим комітетом Кіровоградської міської ради було прийнято лише 07.05.2015 року. Вказану бездіяльність виконавчого комітету Кіровоградської міської ради позивач вважає протиправною.

Крім того, позивач вважає, що відповідач - 1 не мав повноважень на здійснення технічного огляду рекламних засобів, оскільки це не входило до його повноважень.

Вважаючи вищезазначені рішення та розпорядження відповідачів незаконними та необґрунтованими позивач з даним позовом звернулася до суду.

Представники позивача у судові засідання з'явилися, надали пояснення, відповідно до яких позовні вимоги підтримали та посиляючись на викладені в заяві обставини позов просили задовольнити.

Представник відповідачів - виконавчого комітету Кіровоградської міської ради, Секретаря Кіровоградської міської ради Марковського Івана Івановича, управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради у судові засідання з'явився, надав пояснення, згідно з якими позовні вимоги не визнав, в задоволенні позову просив відмовити.

Представник відповідача комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення «Міськвітло» у судові засідання з'явився, надав пояснення, згідно з якими позовні вимоги не визнав, в задоволенні позову просив відмовити.

Під час розгляду справи, а саме 12.11.2015 року представником позивача до суду надано заяву про залишення частини позовних вимог без розгляду, за наслідками розгляду якої заяву було задоволено.

Заслухавши сторін, з'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, дослідивши матеріали справи, оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд вважає, що позов підлягає задоволенню з наступних підстав.

Згідно із ч. 2 [ст. 19 Конституції України](#) органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені [Конституцією](#) та законами України.

Відповідно до ч. 6 [ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»](#) виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті (у разі її створення) ради в межах своїх повноважень приймає рішення. Рішення виконавчого комітету приймаються на його засіданні більшістю голосів від загального складу виконавчого комітету і підписуються сільським, селищним, міським головою, головою районної у місті ради.

При цьому, позивач посиляється на рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Харківської міської ради щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті [19](#), статті [144 Конституції України](#), статті [25](#), частини чотирнадцятої статті [46](#), частин першої, десятої статті [59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»](#), (справа про скасування актів органів місцевого самоврядування) від 16 квітня 2009 року № 7-рп/2009, у якому зазначено, що орган місцевого самоврядування має право приймати рішення, вносити до них зміни та/чи скасовувати їх на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені [Конституцією](#) та законами України. Пунктом 5 цього ж рішення Конституційного суду України визначено: в [Конституції України](#) закріплено принцип, за яким права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідає перед людиною за свою діяльність ([стаття 3 Закону України «Про місцеве самоврядування»](#)). Згідно із [статтею 74 Закону України «Про місцеве самоврядування»](#) Органи місцевого самоврядування є відповідальними за свою діяльність перед юридичними і фізичними особами

Виходячи із вказаних норм, позивач вважає, що органи місцевого самоврядування не можуть скасовувати свої попередні рішення, вносити до них зміни, якщо відповідно до приписів цих рішень виникли правовідносини, пов'язані з реалізацією певних суб'єктивних прав та охоронюваних законом інтересів, і суб'єкти цих правовідносин заперечують проти їх зміни чи припинення. Це є гарантією стабільності суспільних відносин між органами

місцевого самоврядування і громадянами, породжуючи у громадян впевненість у тому, що їхнє існуюче становище не буде погіршене прийняттям більш пізнього рішення, що наведено у абзаці другому пункту 5 мотивувальної частини [Рішення Конституційного Суду України від 13 травня 1997 року № 1-зп](#) у справі щодо несумісності депутатського мандата.

Згідно із ч. 10 [ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування»](#), акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування з мотивів їхньої невідповідності [Конституції](#) або законам України визнаються незаконними в судовому порядку. На думку позивача, у даному випадку, оскаржуваним рішенням виконавчий комітет Кіровоградської міської ради визнав таким, що втратило чинність, своє попереднє рішення ненормативного характеру, не дотримавшись припису частини другої [статті 19 Конституції України](#).

Рішення органу місцевого самоврядування ненормативного характеру не може бути скасоване цим органом шляхом прийняття нового рішення. Такого висновку дійшов і Вищий адміністративний суд України в ухвалах від 28 вересня та 25 травня 2010 року, та у постанові від 31 серпня 2010 року.

Крім цього, на підтвердження своїх позовних вимог позивач посилається на невідповідність оскаржуваного рішення виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від статті 1 Протоколу №1 до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) та практиці Європейського суду з прав людини. Відповідно до [ст. 17 Закону України «Про виконання рішень та застосування Європейського суду з прав людини»](#), суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику Суду як джерело права.

Згідно статті 1 Протоколу № 1 до Конвенції кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

У заяві про зміну позовних вимог, що надійшла до канцелярії суду 07.07 2015 року, позивач посилається на п. 32 рішення Європейського суду з прав людини від 24 червня 2003 року у справі «Стреч проти Сполученого Королівства», за яким поняття «майно» може означати «існуюче майно» або активи, включаючи права вимоги, стосовно яких заявник може стверджувати, що він має принаймні «законне сподівання» на отримання можливості ефективно здійснити майнове право.

Таким чином, на думку позивача, її законне право на отримання дозволів на встановлення рекламних засобів становило її активи, стосовно яких вона мала законне сподівання на отримання можливості ефективно здійснити своє майнове право, яке підпадає під захист статті 1 Першого протоколу [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#), і було порушене виконавчим комітетом Кіровоградської міської ради шляхом прийняття оскаржуваного рішення.

У пункті 68 рішення Європейського суду з прав людини у справі «Рисовський проти України» від 20 жовтня 2011 року, вказано, що для того, щоб відповідати Конвенції, такі заходи повинні бути законними і спрямованими на досягнення справедливого балансу між інтересами суспільства та інтересами заявника (див., серед багатьох інших джерел, рішення у справі «Стреч проти Сполученого Королівства, п. 36). У п. 70 рішення у справі «Рисовський проти України» Європейський суд підкреслює особливу важливість принципу «належного урядування», згідно якого державні органи повинні діяти вчасно та в належний і якомога послідовніший спосіб. Зокрема, на державні органи покладено обов'язок запровадити внутрішні процедури, які посилять прозорість і ясність їхніх дій, мінімізують ризик помилок і сприятимуть юридичній визначеності у цивільних правовідносинах, які зачіпають майнові інтереси.

Однак, приймаючи оскаржуване рішення виконавчий комітет Кіровоградської міської ради не врахував викладених принципів щодо діяльності у найпошлідовніший спосіб, проведення внутрішніх процедур, які забезпечать прозорість і ясність його дій, сприяння юридичній визначеності у цивільних правовідносинах, які зачіпають майнові інтереси.

Окрім цього, у заяві про зміну позовних вимог позивач звертає увагу на процедурні порушення, допущені при прийнятті оскаржуваного рішення. При цьому зазначає, що це рішення прийнято шляхом опитування членів виконавчого комітету Кіровоградської міської ради в період між засіданнями виконавчого комітету. Вважає, що при його прийнятті виконавчий комітет не дотримався вимог Регламенту виконавчих органів Кіровоградської міської ради, затвердженого рішенням виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 26 квітня 2011 року № 455.

За змістом п. 9 розділу 9 цього Регламенту, у виняткових випадках, за дорученням міського голови або керуючого справами виконавчого комітету міської ради, питання, які вимагають негайного колегіального розгляду в період між засіданнями виконавчого комітету міської ради, приймаються шляхом опитування членів виконавчого комітету міської ради, за умови надання обґрунтованого звернення виконавчим органом міської ради або безпосередньо заявником.

Позивач вважає, що сукупності вказаних вимог для прийняття рішення шляхом опитування відповідач не дотримався, не обґрунтував винятковості випадку, негайності розгляду, відсутнє відповідне доручення міського голови або керуючого справами виконавчого комітету, відсутнє обґрунтоване звернення виконавчого органу міської ради.

Крім того, предметом спору є також оскарження розпорядження Кіровоградського міського голови від 05.06.2015 року № 73 «Про демонтаж рекламних засобів», підписаним секретарем Кіровоградської міської ради І. Марковським (далі - оскаржуване розпорядження), яким доручено Комунальному підприємству електричних мереж, зовнішнього освітлення «Міськвітло», комунальним підприємствам «Теплоенергетик», «Кіровоградська аварійно-диспетчерська служба», «Кіровоград-благоустрій» Кіровоградської міської ради, «Кіровоград-Універсал 2005» демонтувати рекламні засоби у вигляді рекламних щитів (білбордів) у місті Кіровограді за наступними адресами: на розі просп. Правди та вул. Волкова, біля зупинки громадського транспорту; по вул. Героїв Сталінграда, біля ринку ринку «Європейський»; по вул. Героїв Сталінграда, біля огорожі автостоянки; по вул. Героїв Сталінграда, з боку заводу «Радій»; по вул. Жовтневої Революції, навпроти автозаправки; по вул. Маршала Конєва, на розподільчій смузі біля Свято-Воскресенського храму; на розі вул. Пацаєва та вул. Маршала Конєва, на розподільчій смузі.

Позивач вказує, що оскаржуване розпорядження містить посилання на обставини, що не відповідають дійсності. Так, підставою для прийняття оскаржуваного розпорядження став акт огляду технічного стану рекламних засобів від 04.06.2015 року (надалі - акт огляду). Відповідно до змісту даного акта огляду, представниками Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради за участю представника спеціалізації Кіровоградської міської ради було здійснено огляд спеціальних конструкцій, рекламних щитів (білбордів) у місті Кіровограді за адресами, згаданими вище. Зазначеним актом огляду встановлено, що рекламні засоби знаходяться у стані, що створює загрозу життю або здоров'ю людей та/або заподіяння шкоди (майнової чи немайнової) іншим особам.

В акті огляду вказано, що на каркасах рекламних конструкцій відсутнє маркування встановленої форми, нижній край рекламного щита по вул. Маршала Конєва на

розподільчій смузі, біля Свято-Воскресенського храму розташований на висоті 4,728 м від поверхні дорожнього покриття, нижній край рекламного щита на розі вул. Пацаєва та Маршала Конєва, на розподільчій смузі розташований на висоті 4,834 м від поверхні дорожнього покриття, а також не витримана нормативна відстань 50 м від розміщеного поряд (ближнього) рекламного щита (ТОВ «Укрреклама»; дозвіл № 572 від 22.06.2006 р.), оскільки відстань між щитами становить 34 м.

На думку позивача, зазначені в акті огляду обставини не свідчать про те, що рекламні засоби знаходяться у стані, що створює загрозу життю або здоров'ю людей та/або заподіяння шкоди іншим особам. Крім цього, позивач вказує на те, що фактично вимірювання проводились лише стосовно двох рекламних щитів - по вул. Маршала Конєва на розподільчій смузі, біля Свято-Воскресенського храму та на розі вул. Пацаєва та Маршала Конєва, на розподільчій смузі, а висновок про небезпечний стан зроблений і відносно решти рекламних конструкцій, на яких вимірювання не проводилось.

Також позивач переконаний, що особи, які проводили огляд рекламних конструкцій, не могли бути не обізнані у тому, кому саме ці засоби належать, оскільки саме цими спеціалістами опрацьовувались документи при оформленні фізичною особою-підприємцем відповідних договорів про надання місць у тимчасове користування та дозволів на розміщення зовнішньої реклами.

Позивач вважає також, що при прийнятті оскаржуваного розпорядження, не було дотримано вимог Правил розміщення зовнішньої реклами в місті Кіровограді, затверджених рішенням виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 09 лютого 2009 року № 195, щодо розміщення у разі, якщо власник рекламного засобу невідомий, в засобах масової інформації оголошення з місцезнаходженням рекламного засобу із попередженням про необхідність з'явитись до робочого органу.

Представником відповідачів у судовому засіданні надано копію газети «Вечірня газета» від 12.06.2015 року із опублікованим оголошенням про необхідність власникові рекламних засобів з'явитись до робочого органу. Проте, зазначений доказ судом не може бути взятий до уваги, оскільки дане оголошення було опубліковано вже після демонтажу рекламних засобів - 12.06.2015 року, тоді як рекламні засоби по вул. Маршала Конєва на розподільчій смузі, біля Свято-Воскресенського храму та на розі вул. Пацаєва та Маршала Конєва було демонтовано 06.06.2015 року, про що свідчить акт демонтажу рекламних засобів.

Дослідивши та оцінивши доводи сторін, докази подані сторонами, суд приходять до наступних висновків.

Правові відносини щодо розміщення зовнішньої реклами в місті Кіровограді унормовані [Законом України «Про рекламу»](#), Типовими правилами розміщення зовнішньої реклами, затвердженими [постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2003 р. № 2067](#) (надалі - Типові правила), Правилами розміщення зовнішньої реклами в місті Кіровограді, затвердженими рішенням виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 09 лютого 2009 року № 195.

Судом встановлено, що в порядку, визначеному зазначеними нормативно-правовими актами 18.09.2014 року фізична особа-підприємець ОСОБА_1 звернулась із відповідною заявою до Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради за формою, згідно із додатком 1 до Типових правил. Управління, як робочий орган за результатами розгляду цієї заяви та перевірки місць на предмет наявності пріоритетів інших заявників та виданих дозволів, 22.09.2014 року, 06.10.2014 року, 24.10.2014 року

прийняло відповідні рішення про встановлення за позивачем пріоритетів на заявлені місця, надалі строк дії яких за заявою позивача було продовжено на три місяці.

23 та 24 жовтня 2014 року між Управлінням містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради та фізичною особою-підприємцем ОСОБА_1 було укладено договори №№ 4818 4819, 4820, 4821, 4822, 4823, 4824, 4825 щодо надання в тимчасове користування місць, які перебувають у комунальній власності (для розташування рекламних засобів), за яким їй надано у тимчасове користування місця для розташування рекламних засобів у місті Кіровограді за адресами: на розі вул. Маршала Конєва та вул. Пацаєва на розподільчій смузі; на розподільчій смузі по вул. Маршала Конєва, напроти супермаркету «Велмарт»; по вул. Героїв Сталінграда, з боку заводу «Радій»; по вул. 50 років Жовтня, біля буд. 19-а; по Просп. Правди з боку меблевого салону «МаксиДом»; на розі вул. Жовтневої Революції та Габдрахманова (з боку супермаркету «АТБ»); на розі вул. К. Попова та Г. Сталінграда (з боку автостоянки); на розі вул. Г. Сталінграда та Курганної. Позивачем надано до суду копії квитанцій про сплату коштів за зазначеними договорами за користування наданими місцями.

На підставі вказаних договорів Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради видано позивачу по два примірники дозволу на кожну із вказаних адрес, які в подальшому були нею погоджені з відповідними уповноваженими органами.

Надалі, 21 січня 2015 року погоджені примірники дозволів разом із заявами позивач подала до державного адміністратора Центру надання адміністративних послуг Кіровоградської міської ради для проведення державної реєстрації у реєстрі документів дозвільного характеру, який в подальшому передав їх до дозвільного органу - Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради.

Згідно п. 3.11 Положення про державного адміністратора і порядок його взаємодії з регіональними, місцевими дозвільними органами та суб'єктами господарювання, затвердженого [наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 12.01.2012 року № 28](#), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 січня 2012 р. за № 49/20362, представник відповідного регіонального, місцевого дозвільного органу з дня одержання від державного адміністратора заяви та документів, що додаються до неї, протягом установленого законом строку забезпечує здійснення відповідної процедури (підготовка та оформлення документа дозвільного характеру або надання документа про відмову у його видачі) та передає державному адміністратору документ дозвільного характеру або документ про відмову у його видачі.

У відповідності до пункту 4.12 Правил розміщення зовнішньої реклами в місті Кіровограді, робочий орган протягом не більш як 5 (п'яти) робочих днів з дати одержання належним чином оформлених двох примірників дозволу розглядає заяву, готує і подає виконавчому органу ради пропозиції та проект відповідного рішення.

Як визначено пунктом 4.13 цих же Правил, виконавчий орган ради протягом 5 (п'яти) робочих днів з дати одержання зазначених пропозицій приймає рішення про надання дозволу або про відмову у його наданні. У разі прийняття рішення про надання дозволу керівник робочого органу підписує обидва примірники дозволу та скріплює їх печаткою робочого органу.

Як вбачається з матеріалів справи, виконавчим комітетом Кіровоградської міської ради 07 травня 2015 року було прийнято рішення № 267 «Про надання дозволів на розміщення зовнішньої реклами фізичній особі - підприємцю ОСОБА_1». Таким чином, рішення за результатами розгляду заяви, поданої позивачем 21 січня 2015 року було

прийнято виконавчим комітетом Кіровоградської міської ради без дотримання строків, встановлених Типовими правилами та Правилами розміщення зовнішньої реклами в місті Кіровограді.

Таке зволікання у розгляді питання про надання або відмову в наданні дозволів на розміщення зовнішньої реклами не можна вважати виправданим, адже представником відповідачів не надано суду достатніх доказів, які б доводили поважність причин такої затримки при розгляді заяви позивача.

Заслухавши думку сторін, дослідивши їх доводи, суд погоджується із твердженням представника позивача щодо необхідності застосування при вирішенні даної справи норм [Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»](#), мотивуючи це наступним.

В дійсності, дозвіл на розміщення зовнішньої реклами віднесено до Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого [Законом України «Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»](#). Правові та організаційні засади функціонування дозвільної системи у сфері господарської діяльності і порядок діяльності дозвільних органів, уповноважених видавати документи дозвільного характеру, та державних адміністраторів встановлено [Законом України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»](#).

Згідно із статтею 1 даного Закону принцип мовчазної згоди - це принцип, згідно з яким суб'єкт господарювання набуває право на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності без отримання відповідного документа дозвільного характеру, за умови якщо суб'єктом господарювання або уповноваженою ним особою подано в установленому порядку заяву та документи в повному обсязі, але у встановлений законом строк документ дозвільного характеру або рішення про відмову у його видачі не видано або не направлено.

Відповідно до ч. 6 [статті 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»](#) у разі якщо у встановлений законом строк суб'єкту господарювання не видано або не направлено документ дозвільного характеру або рішення про відмову у його видачі, то через десять робочих днів з дня закінчення встановленого строку для видачі або відмови у видачі документа дозвільного характеру суб'єкт господарювання має право провадити певні дії щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності. Копія заяви (опису прийнятих документів) з відміткою про дату їх прийняття є підтвердженням подачі заяви та документів державному адміністратору або дозвільному органу.

Днем видачі документа дозвільного характеру вважається останній день строку розгляду заяви дозвільним органом, передбаченого законом. Частиною 1 [ст. 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»](#) встановлено строк видачі документів дозвільного характеру у десять робочих днів, якщо інше не встановлено законом.

Судом встановлено, що фізичною особою-підприємцем ОСОБА_1 подано в установленому порядку заяву та погоджені примірники дозволів в повному обсязі, але у встановлений законом строк документи дозвільного характеру або рішення про відмову у їх видачі позивачеві не видані та не направлялись.

При цьому суд бере до уваги строки розгляду заяви та підготовки рішень, передбачені пунктами 4.12, 4.13 Правил розміщення реклами у місті Кіровограді і той факт, що позивачем подано заяви із примірниками дозволів до державного адміністратора 21 січня 2015 року. Таким чином, останнім днем надання дозволів на розміщення

зовнішньої реклами, або відмови у їх наданні позивачу було 03 лютого 2015 року. Стороною відповідачів не надано суду жодних доказів надання або відмови у наданні таких дозволів в цей термін.

Виходячи з викладеного, в силу приписів ст. 1, ч. 6 ст. [4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»](#), з 17 лютого 2015 року позивач набула право провадити дії щодо здійснення господарської діяльності, а саме розміщувати зовнішню рекламу за вищевказаними адресами у м. Кіровограді, що свідчить про правомірність розміщення позивачем рекламних засобів на наданих їй у тимчасове користування місцях.

При вирішенні питання щодо наявності або відсутності у Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради компетенції (повноважень) проводити огляд технічного стану рекламних засобів та встановлювати їх знаходження у стані, що створює загрозу життю або здоров'ю людей та/або заподіяння шкоди іншим особам суд виходить з наступного.

Як вбачається з матеріалів справи, 04.06.2015 року представниками Управління містобудування, представниками Управління разом із заступником начальника спеціалізації Кіровоградської міської ради було здійснено огляд спеціальних конструкцій, рекламних щитів (білбордів) за адресами, де знаходяться місця, надані у тимчасове користування позивачу. За наслідками огляду складено акт із зазначенням, що стан рекламних засобів, розміщених за вищевказаними адресами, створює загрозу життю або здоров'ю людей та/або заподіяння шкоди (майнової чи немайнової) іншим особам. Зазначено про необхідність демонтажу відповідно до п. «д» Правил розміщення зовнішньої реклами у місті Кіровограді.

Правові та організаційні засади, основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб і права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю) визначені [Законом України «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності»](#).

За [статтею 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності»](#), державний наглядом (контролем) вважається діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.

Відповідно до ч. 4 [ст. 4 Закону України «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності»](#), орган державного нагляду (контролю) не може здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності, якщо закон прямо не уповноважує такий орган на здійснення державного нагляду (контролю) у певній сфері господарської діяльності та не визначає повноваження такого органу під час здійснення державного нагляду (контролю).

Суд погоджується з твердженням позивача, що проводячи огляд технічного стану рекламних засобів, представники Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради фактично здійснювали діяльність щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення

допустимого рівня небезпеки для населення, що в свою чергу є державним наглядом (контролем).

Представником відповідачів не надано суду жодних доказів того, що спеціалісти Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради були уповноважені на здійснення таких повноважень законом.

Відповідно до частини другої [статті 19 Конституції України](#), органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені [Конституцією](#) та законами України.

Крім того, суд погоджується з доводами позивача про необхідність підготовки розпорядчих документів, що готуються за результатами проведення заходів зі здійснення державного нагляду (контролю), як те передбачено статтями [5, 6, 7 Закону України «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності»](#) і зазначає, що при здійсненні огляду рекламних засобів 04.06.2015 року цих вимог відповідачем-3 дотримано не було. Наказу на проведення перевірки, посвідчення (направлення), підписаного керівником органу, матеріали справи не містять.

Відповідно до ч 7 [ст. 7 Закону України «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності»](#) про державний нагляд, на підставі акта, складеного за результатами здійснення заходу, в ході якого виявлено порушення вимог законодавства, орган державного нагляду (контролю) за наявності підстав для повного або часткового зупинення виробництва (виготовлення), реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг звертається у порядку та строки, встановлені законом, з відповідним позовом до адміністративного суду. У разі необхідності вжиття інших заходів реагування орган державного нагляду (контролю) протягом п'яти робочих днів з дня завершення здійснення заходу державного нагляду (контролю) складає припис, розпорядження, інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу, а у випадках, передбачених законом, також звертається у порядку та строки, встановлені законом, до адміністративного суду з позовом щодо підтвердження обґрунтованості вжиття до суб'єкта господарювання заходів реагування, передбачених відповідним розпорядчим документом.

Згідно із частиною 5 [ст. 4 Закону України «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності»](#), виробництво (виготовлення) або реалізація продукції, виконання робіт, надання послуг суб'єктами господарювання можуть бути призупинені виключно за рішенням суду.

Відповідач-3, провівши огляд рекламних засобів 04.06.2015 року, фактично створив правові підстави для повного зупинення надання рекламних послуг позивачем на тих рекламних площинах, які визначені в акті огляду. В даному випадку Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради, як орган державного нагляду (контролю), мало б звернутись із позовом до адміністративного суду в порядку [статті 183-6 Кодексу адміністративного судочинства України](#).

Відповідно до п. 3 Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій, затвердженого [Указом Президента України від 16 січня 2013 року № 20/2013](#) року, здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням та виконанням вимог законодавства у сфері техногенної безпеки віднесено до основних завдань Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Згідно з п. 43 ч. 1 [ст. 2 Кодексу цивільного захисту України](#), техногенна безпека - відсутність ризику виникнення аварій та/або катастроф на потенційно небезпечних

об'єктах, а також у суб'єктів господарювання, що можуть створити реальну загрозу їх виникнення.

За змістом [статті 3 Закону України «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності»](#), одним із принципів державного нагляду (контролю) є принцип неприпустимості дублювання повноважень органів державного нагляду (контролю) та неприпустимості здійснення заходів державного нагляду (контролю) різними органами державного нагляду (контролю) з одного й того самого питання.

Таким чином, проаналізувавши наведені норми законодавства, дослідивши Положення про управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради, затверджене рішенням Кіровоградської міської ради від 09 вересня 2014 року № 3392, посадові інструкції головного спеціаліста та спеца ластва I категорії сектору реклами та художнього оздоблення спецбюджетного підрозділу управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради суд дійшов висновку про те, що спеціалісти Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради прямо не уповноважені встановлювати знаходження рекламних засобів у стані, що створює загрозу життю або здоров'ю людей та/або заподіяння шкоди (майнової чи немайнової) іншим особам.

Відповідно до частини 1 [статті 8 КАС України](#), суд при вирішенні справи керується принципом верховенства права, відповідно до якого зокрема людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями та визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Правосуддя за своєю суттю визнається таким лише за умови, що воно відповідає вимогам справедливості і забезпечує ефективне поновлення в правах. Загальною декларацією прав людини 1948 року передбачено, що кожна людина має право на ефективне поновлення в правах компетентними національними судами у випадках порушення її основних прав, наданих їй [конституцією](#) або законом (стаття 8). Право на ефективний засіб захисту закріплено також у Міжнародному пакті про громадянські та політичні права (стаття 2).

Європейський суд з прав людини у рішенні від 29 червня 2006 року у справі "Пантелеєнко проти України" зазначив, що засіб юридичного захисту має бути ефективним, як на практиці, так і за законом. У рішенні від 31 липня 2003 року у справі "Дорани проти Ірландії" Європейський суд з прав людини зазначив, що поняття "ефективний засіб" передбачає запобігання порушенню або припиненню порушення, а так само встановлення механізму відновлення, поновлення порушеного права. При чому, як наголошується у рішенні Європейського суду з прав людини у справі "Салах Шейх проти Нідерландів", ефективний засіб - це запобігання тому, щоб відбулося виконання заходів, які суперечать Конвенції, або настала подія, наслідки якої будуть незворотними.

При вирішенні справи "Каїч та інші проти Хорватії" (рішення від 17 липня 2008 року) Європейський Суд з прав людини вказав, що для Конвенції було б неприйнятно, якби стаття 13 декларувала право на ефективний засіб захисту але без його практичного застосування. Таким чином, обов'язковим є практичне застосування ефективного механізму захисту. Протилежний підхід суперечитиме принципу верховенства права.

Таким чином, Держава Україна несе обов'язок перед зацікавленими особами забезпечити ефективний засіб захисту порушених прав, зокрема - через належний спосіб захисту та відновлення порушеного права. Причому обраний судом.

На це вказується також і у пункті 4 [рішення Конституційного Суду України від 2 листопада 2004 року №15-рп/2004](#) у справі №1-33/2004, де зазначено, що верховенство права вимагає від держави його втілення у правотворчу та правозастосовну діяльність, яка здійснюється, зокрема і судом як основним засобом захисту прав, свобод та інтересів у державі. Крім того, Конституційний Суд України у п. 9 рішення від 30 січня 2003 року №3-рп/2003 у справі № 1-12/2003 наголошує на тому, що правосуддя за своєю суттю визнається таким лише за умови, що воно відповідає вимогам справедливості і забезпечує ефективне поновлення в правах.

З метою забезпечення ефективності та реального відновлення порушеного права позивача суд вважає необхідним застосувати ефективний спосіб захисту порушеного права шляхом зобов'язання Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради підписати та надати фізичній особі-підприємцю ОСОБА_1 дозволи на розміщення зовнішньої реклами, погоджені примірники яких були нею подані державному адміністратору відділу дозвільних процедур Управління адміністративних та дозвільних процедур Кіровоградської міської ради 21 січня 2015 року.

Щодо позовної вимоги про зобов'язання Кіровоградського комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення «Міськсвітло» повернути позивачу демонтовані 06.06.2015 року рекламні засоби, суд виходить із наступного.

[Статтею 41 Конституції України](#) закріплено право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним. Конкретизовано наведені принципи у частинах 1 та 2 [ст. 321 ЦК України](#).

Згідно статті 1 Протоколу № 1 до [Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Демонтовані 06.06.2015 року рекламні засоби (реklamні установки на металевій опорі типу «білборд») знаходяться у користуванні позивача згідно договору найму (оренди) рекламних конструкцій № 1, укладеного між фізичною особою - підприємцем ОСОБА_1 та фізичною особою - підприємцем ОСОБА_9, на підставі якого підписано акт приймання-передачі рекламних конструкцій від 01.05.2015 року, за яким наймодавець передав наймачеві у користування рекламні конструкції, які мають інвентарні номери ПСХ:004, ПСХ006, ПСХ007, ПСХ008, ПСХ009, ПСХ010, ПСХ011, ПСХ012, ПСХ013. Як вбачається з матеріалів справи демонтовані рекламні засоби знаходяться на зберіганні у відповідача-4 - Кіровоградського комунального підприємства електромереж зовнішнього освітлення «Міськсвітло».

Беручи до уваги, що рекламні засоби, які розташовувались на вул. Маршала Конєва, на розподільчій смузі біля Свято-Воскресенського храму та на розі вул. Пацаєва та вул. Маршала Конєва, на розподільчій смузі були демонтовані на підставі розпорядження, яке прийнято з порушенням вимог закону та підлягає скасуванню, суд вважає необхідним задовольнити вимогу позивача про повернення належних їй рекламних засобів без відшкодування нею коштів, витрачених на демонтаж цих рекламних конструкцій.

В судовому засіданні представником позивача заявлено клопотання про визначення грошового розміру судових витрат, які повинні бути компенсовані позивачу та розподіл процесуальних витрат.

Відповідно до ч. 1 [ст. 87 КАС України](#) судові витрати складаються із судового збору та витрат, пов'язаних з розглядом справи. За частинами 1, 3 [ст. 90 КАС України](#), витрати, пов'язані з оплатою допомоги адвоката або іншого фахівця в галузі права, які надають правову допомогу за договором, несуть сторони, крім випадків надання безоплатної правової допомоги, передбачених законом. Граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу встановлюється законом.

Відповідно до [ст. 1 Закону України «Про граничний розмір компенсації витрат на правову допомогу у цивільних та адміністративних справах» від 20 грудня 2011 року № 4191-VI](#), розмір компенсації витрат на правову допомогу у цивільних справах, в яких така компенсація виплачується стороні, на користь якої ухвалено судове рішення, іншою стороною, а в адміністративних справах - суб'єктом владних повноважень, розмір компенсації витрат на правову допомогу у цивільних справах, в яких така компенсація виплачується стороні, на користь якої ухвалено судове рішення, іншою стороною, не може перевищувати 40 відсотків встановленої законом мінімальної заробітної плати у місячному розмірі за годину участі особи, яка надавала правову допомогу, у судовому засіданні, під час вчинення окремих процесуальних дій поза судовим засіданням та під час ознайомлення з матеріалами справи в суді, що визначається у відповідному судовому рішенні.

Судом встановлено, що статтею 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» від 28 грудня 2014 року № 80-VIII установлено у 2015 році мінімальну заробітну плату у місячному розмірі на рівні 1218 гривень. Відповідно, 40 % від цієї суми становить 487,2 грн. Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» від 17 вересня 2015 року № 704-VIII внесено зміни, зокрема, до ст. 8 Закону України «Про Державний бюджет України на 2015 рік» і установлено з 01 вересня 2015 року мінімальну заробітну плату у місячному розмірі на рівні 1378 гривень. З 01 вересня цього року 40 % встановленої законом мінімальної заробітної плати у місячному розмірі становить 551,2 грн.

Представником позивача до суду надано копію угоди про захист (представництво) та надання позивачу правової допомоги з додатковою угодою, розрахунок із зазначенням часу, витраченого на участь в судових засіданнях та суми граничних розмірів компенсації витрат на правову допомогу, а також квитанції до прибуткових касових ордерів від 26.06.2015 року № 32 та від 10.11.2015 року № 65 на загальну суму 8000 гривень. Крім того, в матеріалах справи містяться квитанції про сплату позивачем судового збору.

Згідно з ч. 1 [ст. 94 КАС України](#), якщо судове рішення ухвалене на користь сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, суд присуджує всі здійснені нею документально підтверджені судові витрати за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав стороною у справі, або якщо стороною у справі виступала його посадова чи службова особа.

Частиною 1 [статті 97 КАС України](#) встановлено, що суд за клопотанням однієї зі сторін визначає грошовий розмір судових витрат, які повинні бути їй компенсовані. За ч. 1 [ст. 98 КАС України](#), суд вирішує питання щодо судових витрат у постанові суду або ухвалою.

За таких обставин, суд вважає можливим визначити розмір судових витрат, які повинні бути компенсовані позивачу та задовольнити клопотання представника позивача про розподіл процесуальних витрат та покласти судові витрати, фактично понесені позивачем, на відповідачів - суб'єктів владних повноважень.

Враховуючи викладене, керуючись ст. ст. [8, 19 Конституції України](#), ст. 1 Протоколу № 1 до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, ст. ст. [2, 6-9, 17-](#)

[19, 21, 23, 69, 70,71, 87, 90, 94, 97, 98, 158-163 Кодексу адміністративного судочинства України, Законами України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», «Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності», Правилами розміщення зовнішньої реклами в місті Кіровограді, затвердженими рішенням виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 09 лютого 2009 року](#)

ПОСТАНОВИВ:

Адміністративний позов задовольнити повністю.

Визнати протиправним і скасувати Рішення виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 12 травня 2015 року № 275 «Про визнання таким, що втратило чинність, рішення виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 07 травня 2015 року № 267».

Визнати протиправним і скасувати розпорядження Кіровоградського міського голови від 05.06.2015 року № 73 «Про демонтаж рекламних засобів», підписане секретарем Кіровоградської міської ради Марковським І.І.

Зобов'язати Управління містобудування та архітектури Кіровоградської міської ради (25006, вул. Тимірязєва, 68, м. Кіровоград, ідентифікаційний код 02498694) підписати дозволи на розміщення зовнішньої реклами за наступними адресами у місті Кіровограді: на розі вул. Маршала Конєва та вул. Пацаєва, на розподільчій смузі; на розподільчій смузі по вул. Маршала Конєва, напроти супермаркету «Велмарт»; по вул. Героїв Сталінграда, з боку заводу «Радій»; по вул. 50 років Жовтня, біля будинку № 19-а; по Просп. Правди з боку меблевого салону «МаксиДом»; на розі вул. Жовтневої Революції та Габдрахманова, з боку супермаркету «АТБ»; на розі вул. Героїв Сталінграда та Космонавта Попова, з боку автостоянки; на розі вул. Героїв Сталінграда та Курганної, погоджені примірники яких подані 21 січня 2015 року фізичною особою-підприємцем ОСОБА_1 державному адміністратору відділу дозвільних процедур Управління адміністративних та дозвільних процедур Кіровоградської міської ради.

Зобов'язати Кіровоградське комунальне підприємство електромереж зовнішнього освітлення «Міськсвітло» (25030, вул. Панфіловців, 20, м. Кіровоград, ідентифікаційний код 03347135) повернути фізичній особі-підприємцю ОСОБА_1 (25006, АДРЕСА_1, ідентифікаційний код НОМЕР_1) рекламні засоби (реklamні установки на металевій опорі типу «білборд»), демонтовані 06.06.2015 року по вул. Маршала Конєва, на розподільчій смузі біля Свято-Воскресенського храму та на розі вул. Пацаєва та вул. Маршала Конєва, на розподільчій смузі, не вимагаючи документів, що підтверджують оплату витрат, пов'язаних з демонтажем цих рекламних засобів.

Апеляційна скарга на постанову суду першої інстанції подається до Дніпропетровського апеляційного адміністративного суду через Ленінський районний суд м. Кіровограда протягом десяти днів з дня її проголошення.

Суддя Ленінського
районного суду м. Кіровограда

Л. І. Плохотніченко